

Te tere 'o Rātā

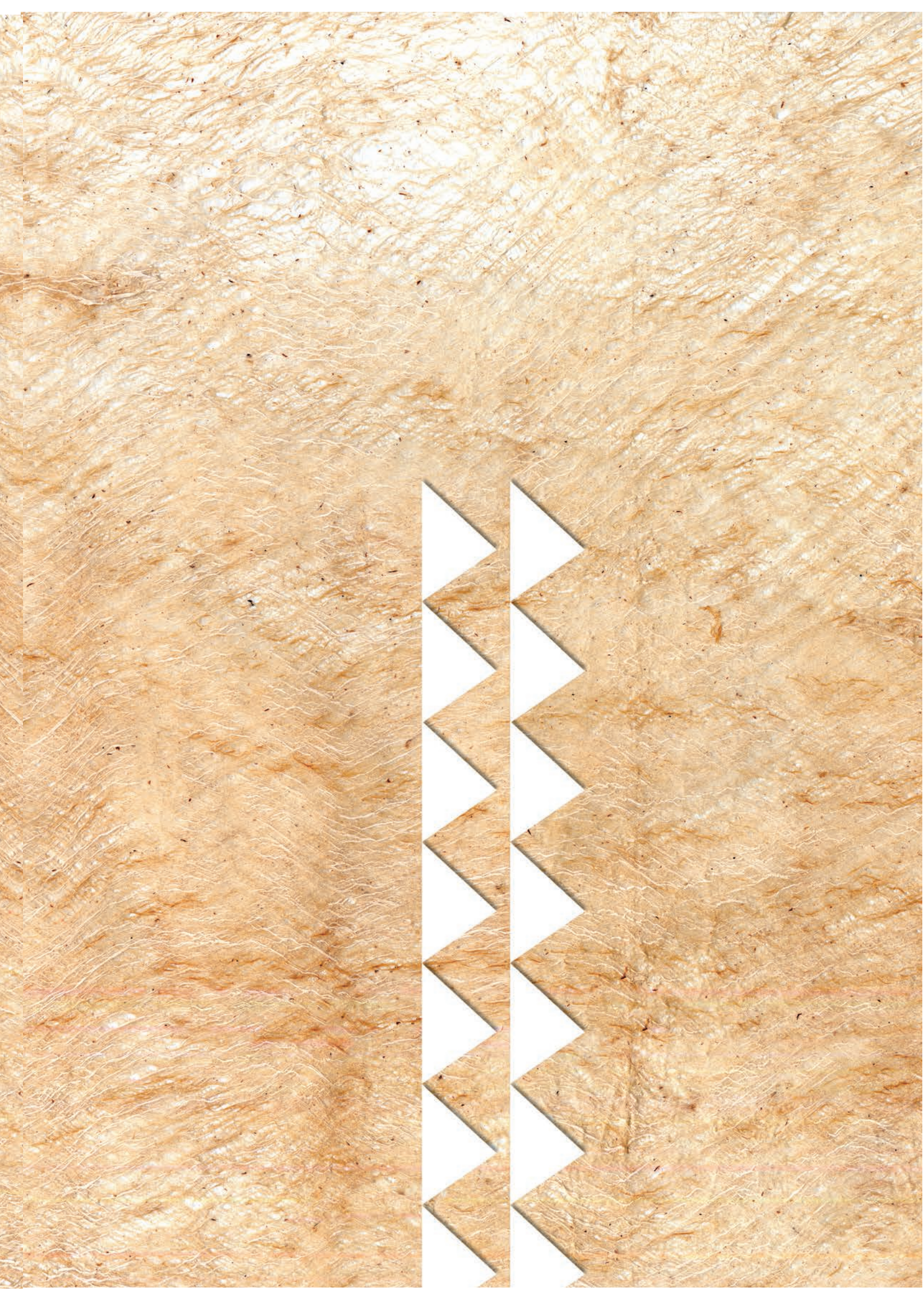
Tāhōho'ara'a
Jean-Louis SAQUET

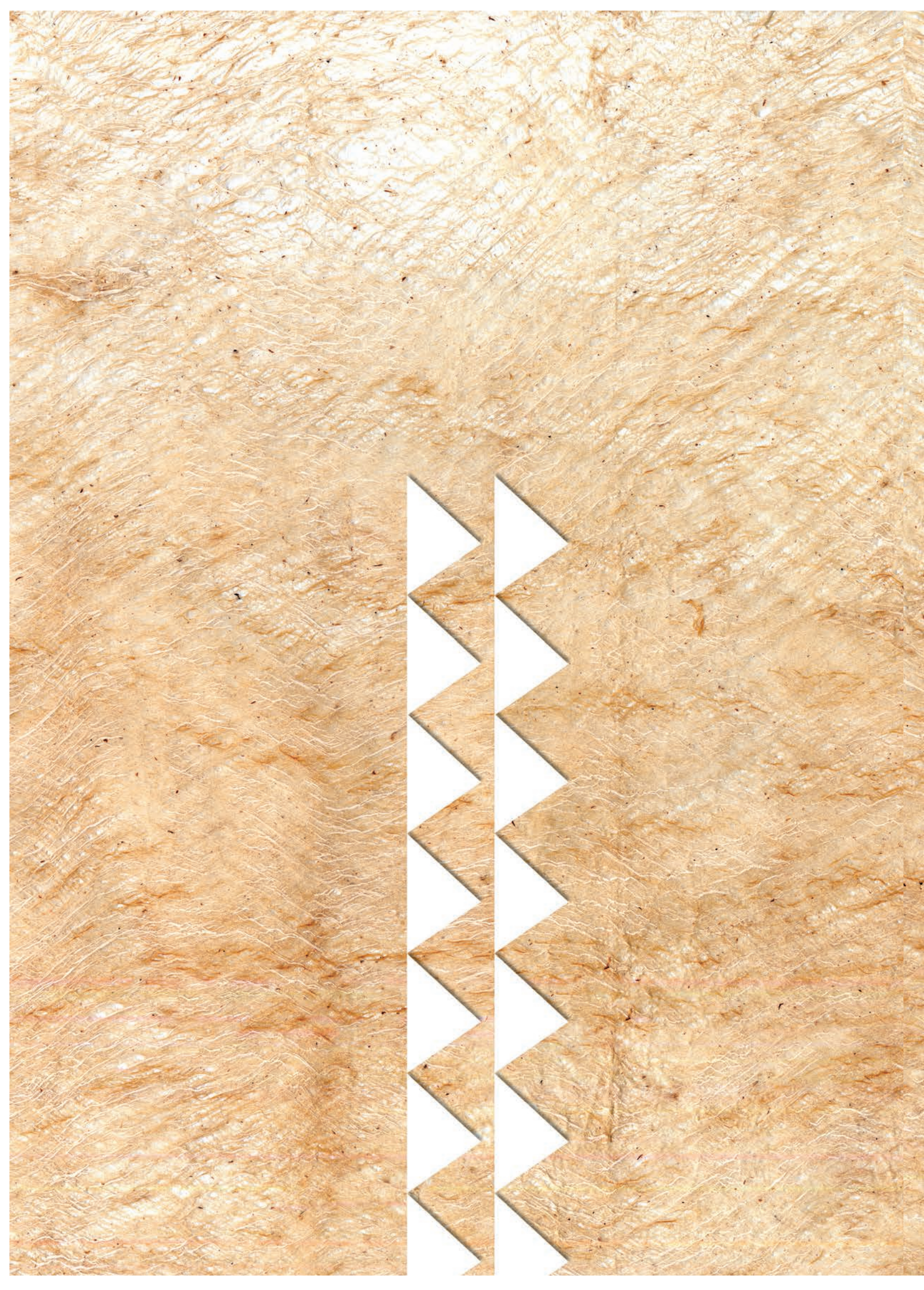

Fa'aterera'a hau
nō te ha'apira'a

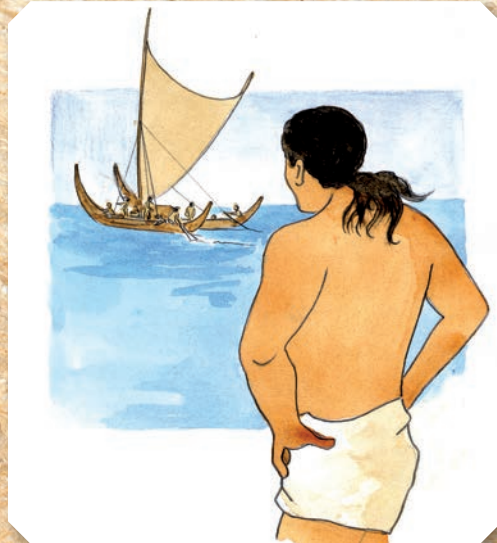
Te mau 'ā'ai mā'ohi

Te mau 'ā'ai mā'ohi
CRDP

Te tere 'o Rātā

Tāhōho'ara'a
Jean-Louis SAQUET

Fa'aterera'a hau nō te Ha'api'ira'a
© MEA - DGEE
www.education.pf

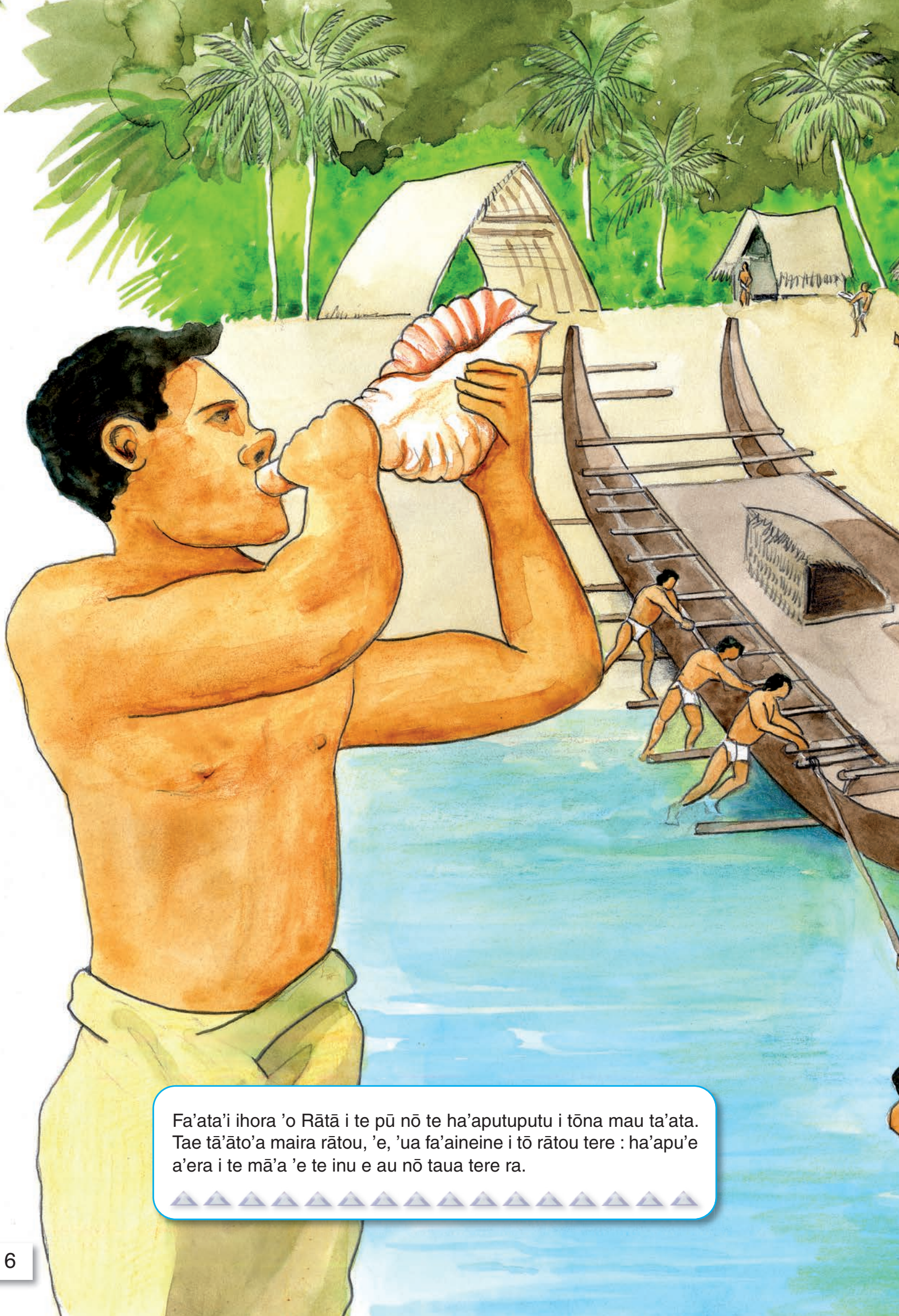

’Ua matau noa ’o Rātā i te haere i ni’a i te tahi ’ōfa’i nō te māta’ita’i i te hō’ē motu i te ātea roa.

’Ua riro teie motu ’ei māna’ona’ora’a nāna nō te mea tē ’ite nei ’oia i te tahi auauahi ’e te mau manu i ni’a a’e. Moemoeā noa atura ’o Rātā i te rahira’a i’a e vai noa ra i roto i taua moana ra.

I te hō’ē mahana, ’ua fa’aoti atura ’o Rātā i te fano atu i ni’a i taua motu ra.

Fa'ata'i ihora 'o Rātā i te pū nō te ha'aputupu i tōna mau ta'ata.
Tae tā'āto'a maira rātou, 'e, 'ua fa'aineine i tō rātou tere : ha'apu'e
a'era i te mā'a 'e te inu e au nō taua tere ra.

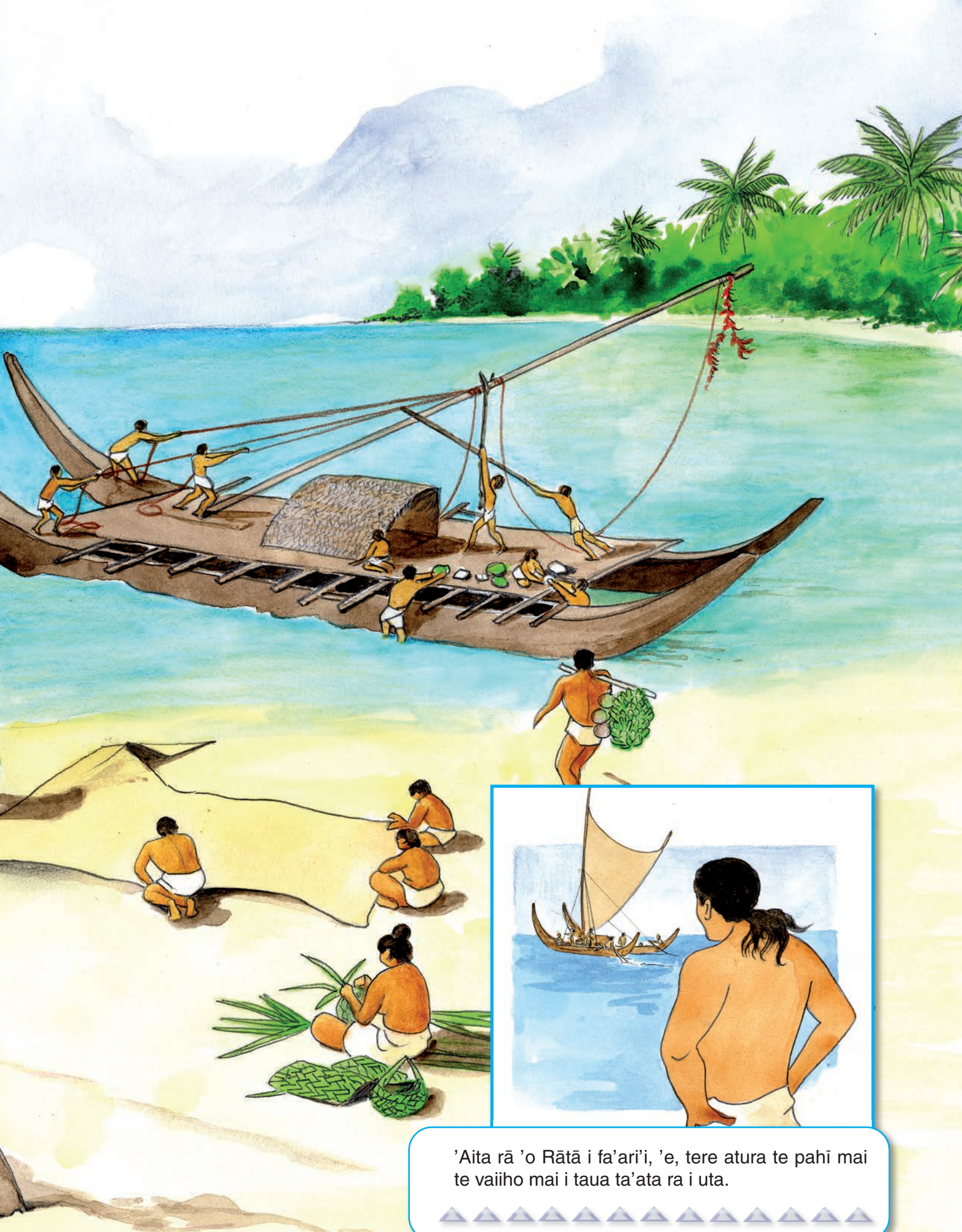

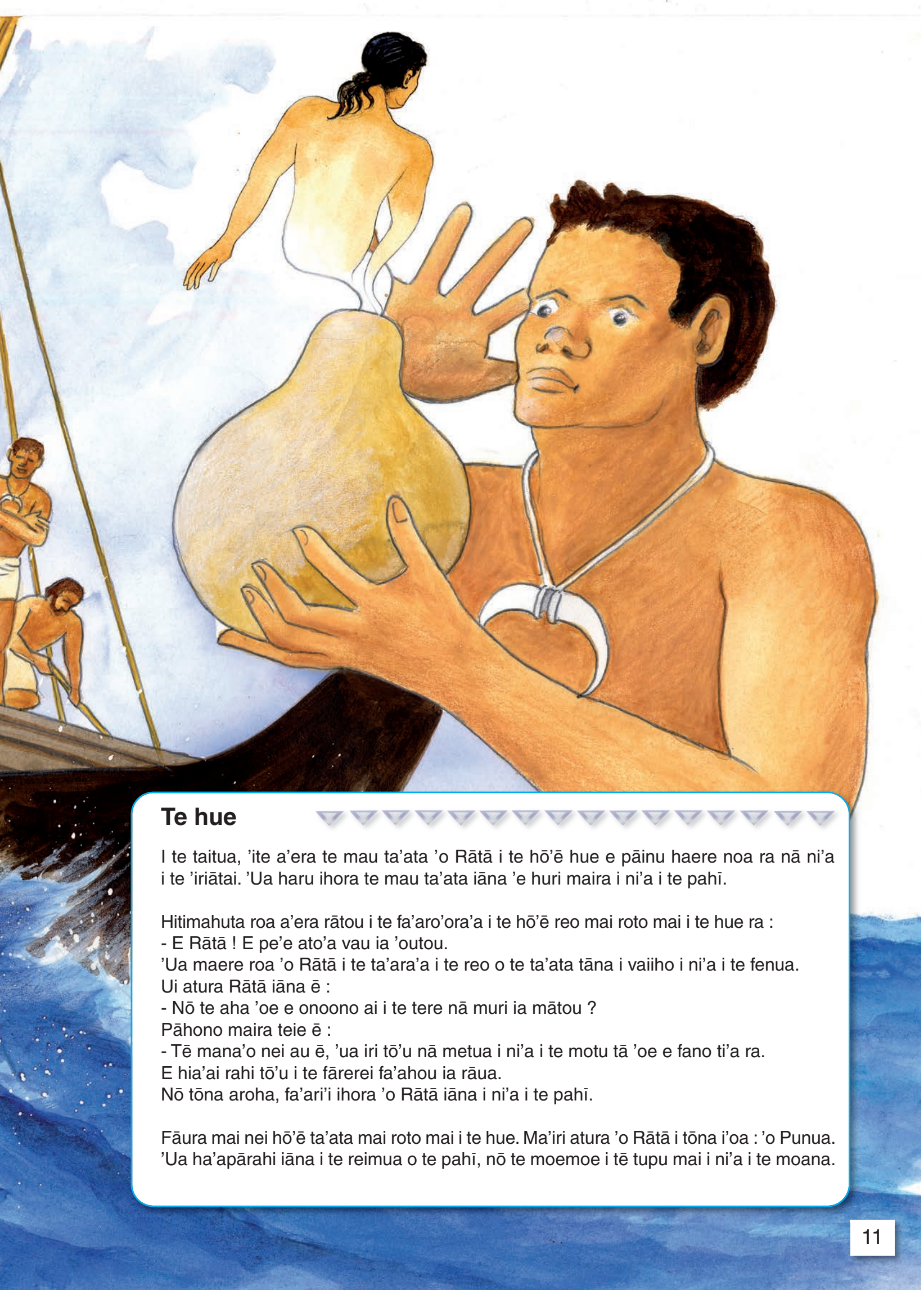
Hou rātou 'a fano ai i tae mai ai te hō'ē ta'ata, tei parau atu ia Rātā ē :

- E Rātā ē ! E hina'aro ato'a vau i te reva nā muri ia 'outou.

Te hue

I te taitua, 'ite a'era te mau ta'ata 'o Rātā i te hō'ē hue e pāinu haere noa ra nā ni'a i te 'iriātai. 'Ua haru ihora te mau ta'ata iāna 'e huri maira i ni'a i te pahī.

Hitimahuta roa a'era rātou i te fa'aro'ora'a i te hō'ē reo mai roto mai i te hue ra :

- E Rātā ! E pe'e ato'a vau ia 'outou.

'Ua maere roa 'o Rātā i te ta'ara'a i te reo o te ta'ata tāna i vaiho i ni'a i te fenua.

Ui atura Rātā iāna ē :

- Nō te aha 'oe e onono ai i te tere nā muri ia mātou ?

Pāhono maira teie ē :

- Tē mana'o nei au ē, 'ua iri tō'u nā metua i ni'a i te motu tā 'oe e fano ti'a ra.

E hia'ai rahi tō'u i te fārerei fa'ahou ia rāua.

Nō tōna aroha, fa'ari'i ihora 'o Rātā iāna i ni'a i te pahī.

Fāura mai nei hō'ē ta'ata mai roto mai i te hue. Ma'iri atura 'o Rātā i tōna i'oa : 'o Punua.

'Ua ha'apārahi iāna i te reimua o te pahī, nō te moemoe i tē tupu mai i ni'a i te moana.

Te pāhua

'Ua tere fa'ahou te pahī ma te au maīta'i.

I te hō'ē taime, fa'aro'ohia ihora te reo 'o Punua i te tuōra'a ē :

- E pūāhiohio teie i mua ia tātou !

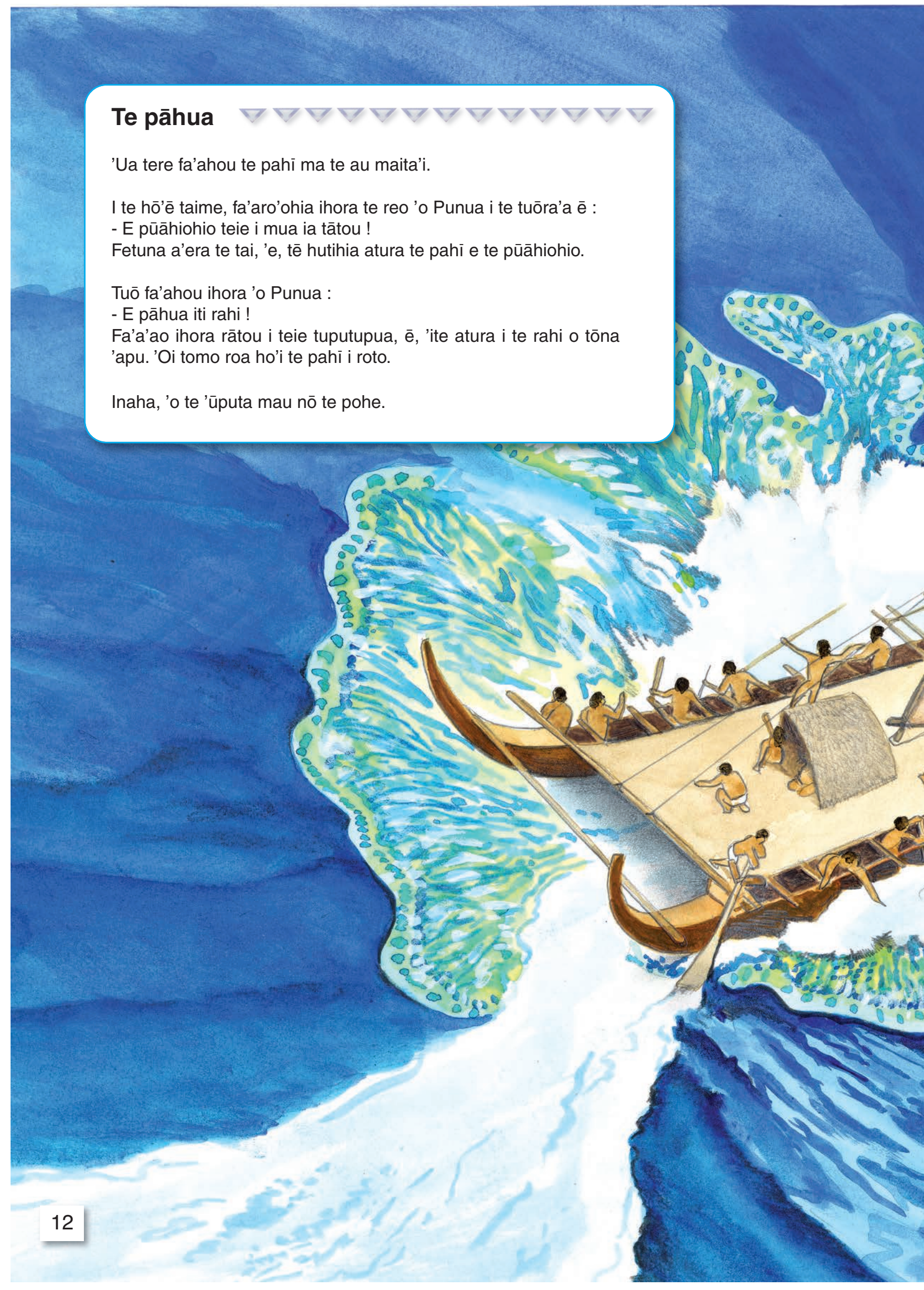
Fetuna a'era te tai, 'e, tē hutihia atura te pahī e te pūāhiohio.

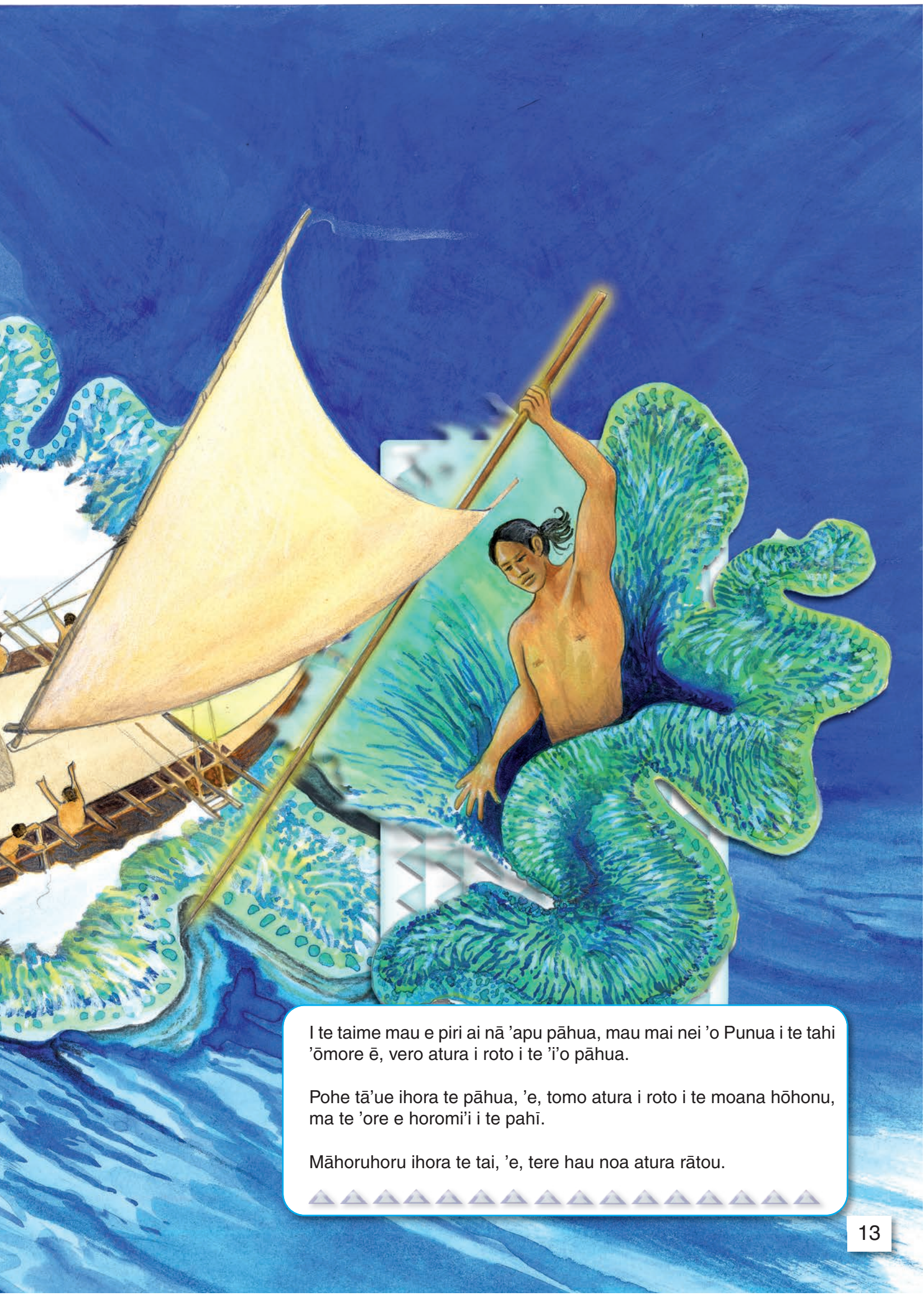
Tuō fa'ahou ihora 'o Punua :

- E pāhua iti rahi !

Fa'a'ao ihora rātou i teie tuputupua, ē, 'ite atura i te rahi o tōna 'apu. 'Oī tomo roa ho'i te pahī i roto.

Inaha, 'o te 'ūputa mau nō te pohe.

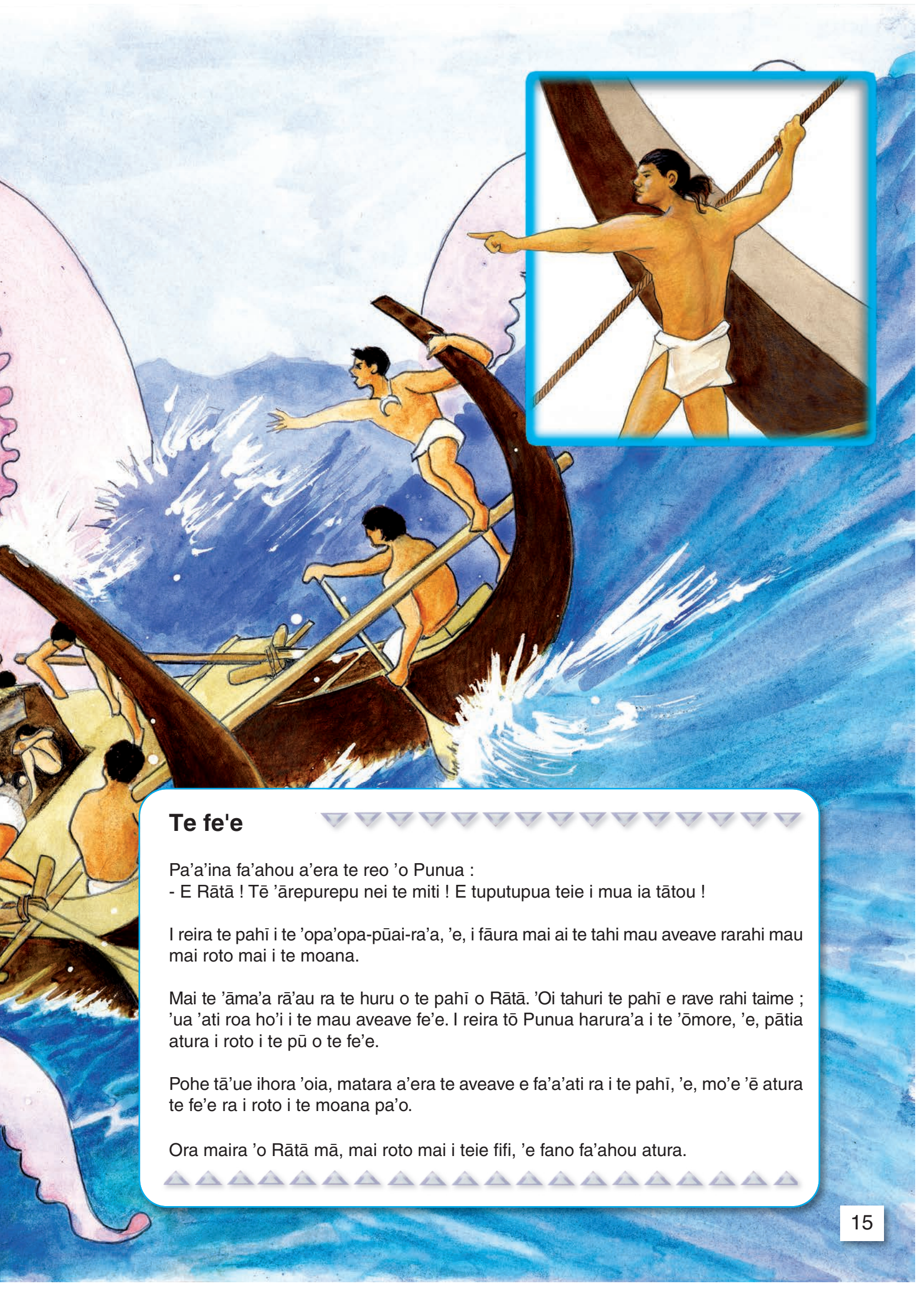
I te taime mau e piri ai nā 'apu pāhua, mau mai nei 'o Punua i te tahi 'ōmore ē, vero atura i roto i te 'i'o pāhua.

Pohe tā'ue ihora te pāhua, 'e, tomo atura i roto i te moana hōhonu, ma te 'ore e horomi'i i te pahī.

Māhoruhoru ihora te tai, 'e, tere hau noa atura rātou.

Te fe'e

Pa'a'ina fa'ahou a'era te reo 'o Punua :

- E Rātā ! Tē 'ārepurepu nei te miti ! E tuputupua teie i mua ia tātou !

I reira te pahī i te 'opa'opa-pūai-ra'a, 'e, i fāura mai ai te tahi mau aveave rarahi mau mai roto mai i te moana.

Mai te 'āma'a rā'au ra te huru o te pahī o Rātā. 'Oi tahuri te pahī e rave rahi taime ; 'ua 'ati roa ho'i i te mau aveave fe'e. I reira tō Punua harura'a i te 'ōmore, 'e, pātia atura i roto i te pū o te fe'e.

Pohe tā'ue ihora 'oia, matara a'era te aveave e fa'a'ati ra i te pahī, 'e, mo'e 'ē atura te fe'e ra i roto i te moana pa'o.

Ora maira 'o Rātā mā, mai roto mai i teie fifi, 'e fano fa'ahou atura.

Te tohorā

Reo fa'ahou maira 'o Punua mai te reimua o te pahī :

- E Rātā ! E i'a iti rahi teie. E tohorā, e ti'a pa'i !

'A piri mai ai te tohorā, hāmama a'era i tōna vaha : mai te hō'ē ana rahi ra te huru, 'o tē horomi'i atu i te pahī o Rātā.

E auē te auē a te mau ta'ata i ni'a i te pahī.

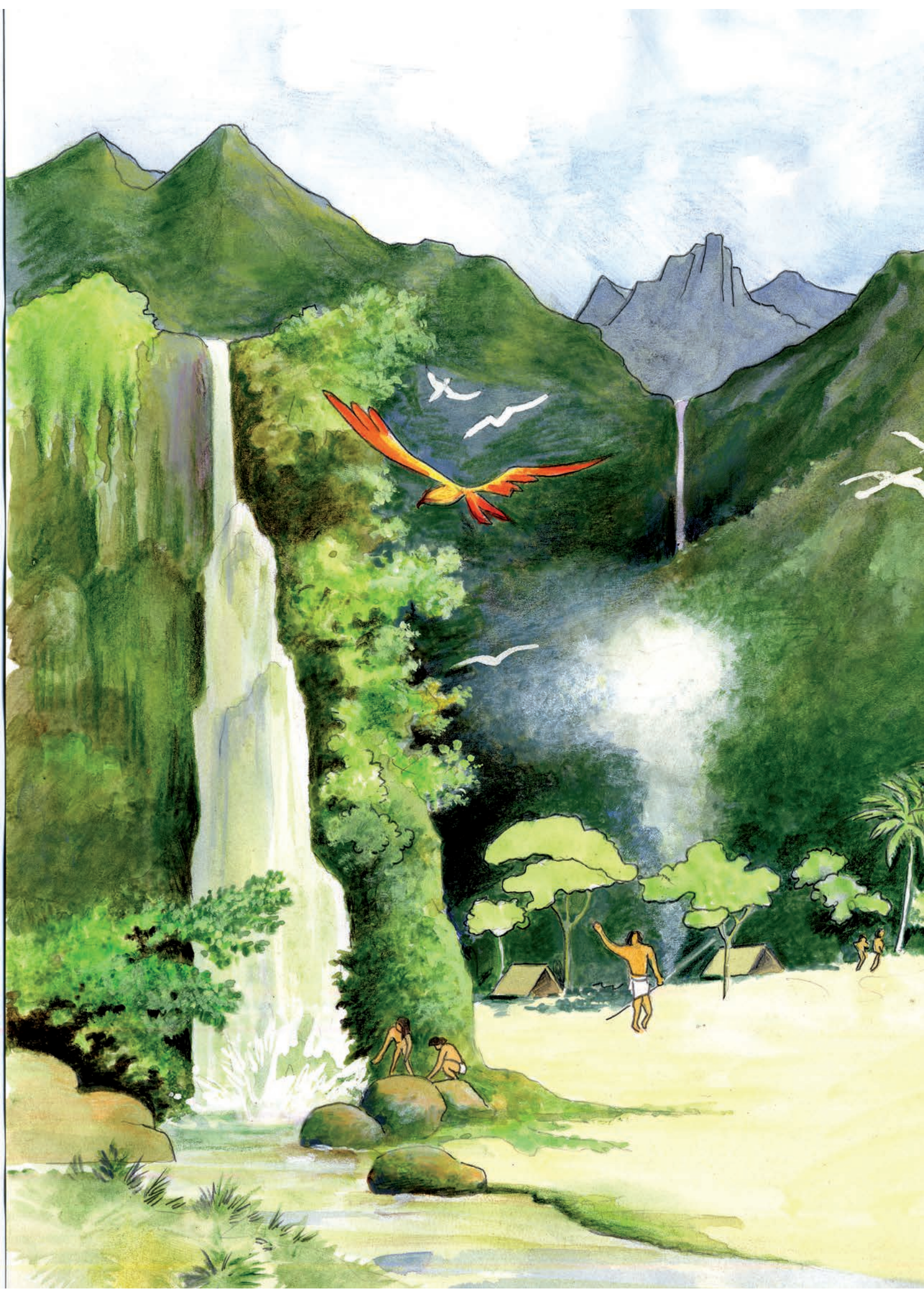
Mau a'era 'o Punua i tāna 'ōmore, ē, tito'o atura 'oia i te vaha o te tohorā. Hāmama noa atura tōna vaha, e'ita e piri fa'ahou.

Tomo atura 'o Punua i roto, ha'amāineine atura i te ni'ara'a o te vaha...

Ma'itihe ihora te tohorā : pe'e a'era te pahī nā ni'a i te 'iriātai, 'e, iri atura i tahatai.

I te topara'a te hau i ta'a ai ia Rātā ē, 'ua tae rātou i ni'a i te fenua tāna i onono noa na i te 'ite.

Te fenua he'euri

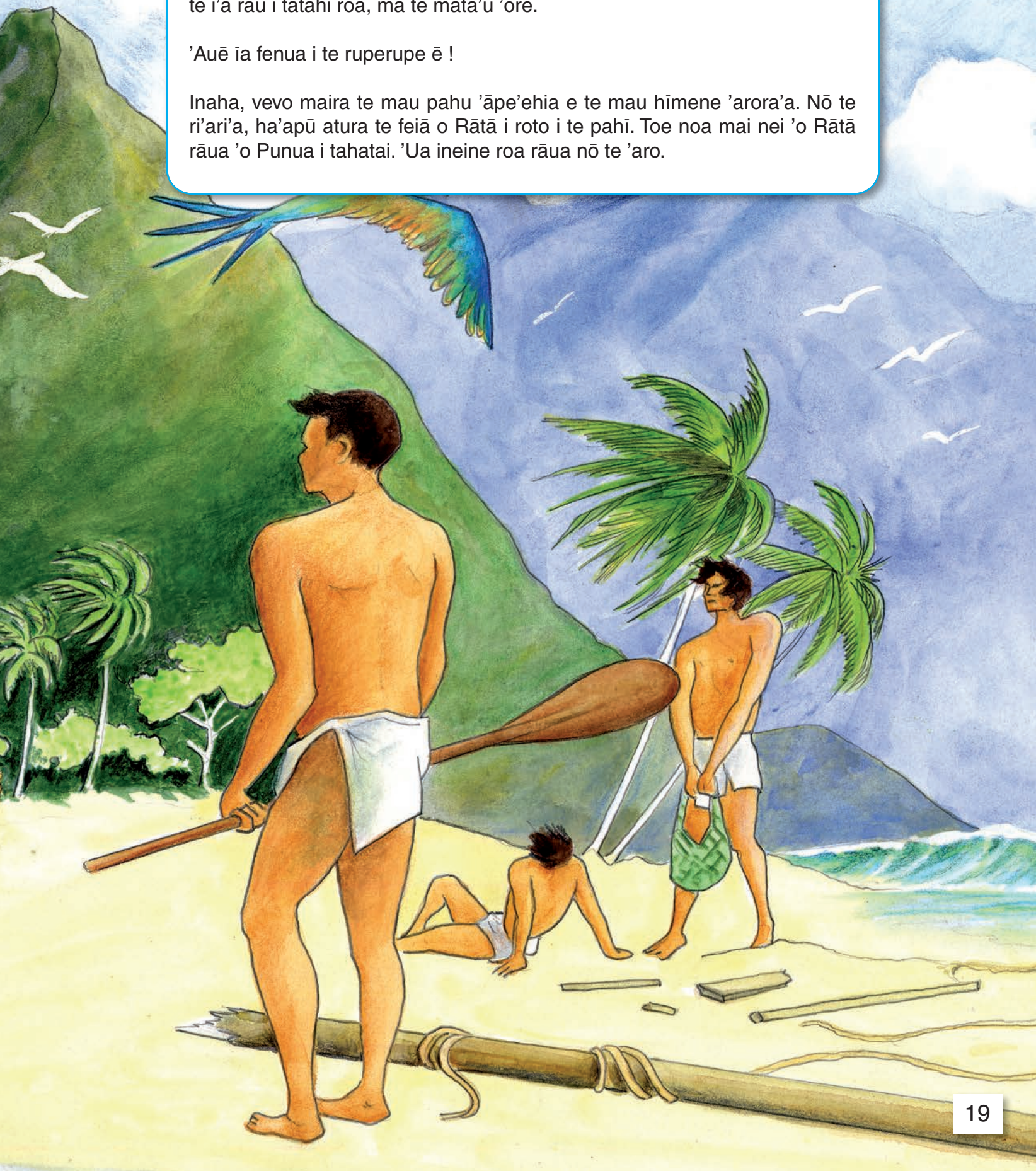
'Auē ia fenua i te ruperupe ē !

E mau manu 'itea-'ore-hia tē rere haere ra nā ni'a a'e ia rātou, 'e, 'ua rau te 'oto e pīna'ina'i ra mai roto mai i te uru rā'au.

'A toro noa ai te mau 'ānāvai ē tae roa atu i te muriāvai, tē ori haere noa ra te i'a rau i tātahi roa, ma te mata'u 'ore.

'Auē ia fenua i te ruperupe ē !

Inaha, vevo maira te mau pahu 'āpe'ehia e te mau hīmene 'arora'a. Nō te ri'ari'a, ha'apū atura te feiā o Rātā i roto i te pahī. Toe noa mai nei 'o Rātā rāua 'o Punua i tahatai. 'Ua ineine roa rāua nō te 'aro.

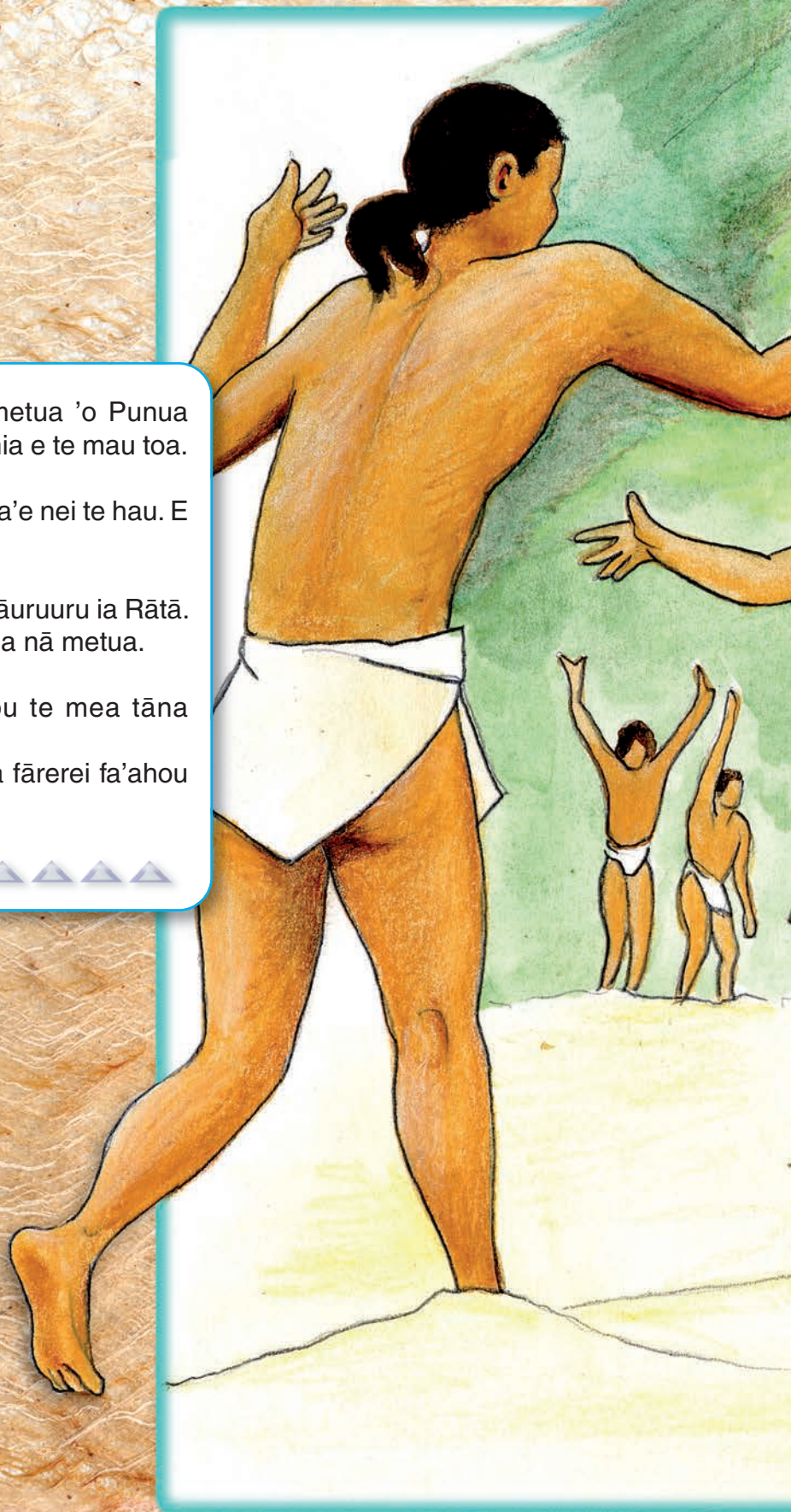
I taua taime ra, māpiha mai nei nā metua 'o Punua mai roto mai i te uru 'aihere, 'āuahā'atihia e te mau toa.

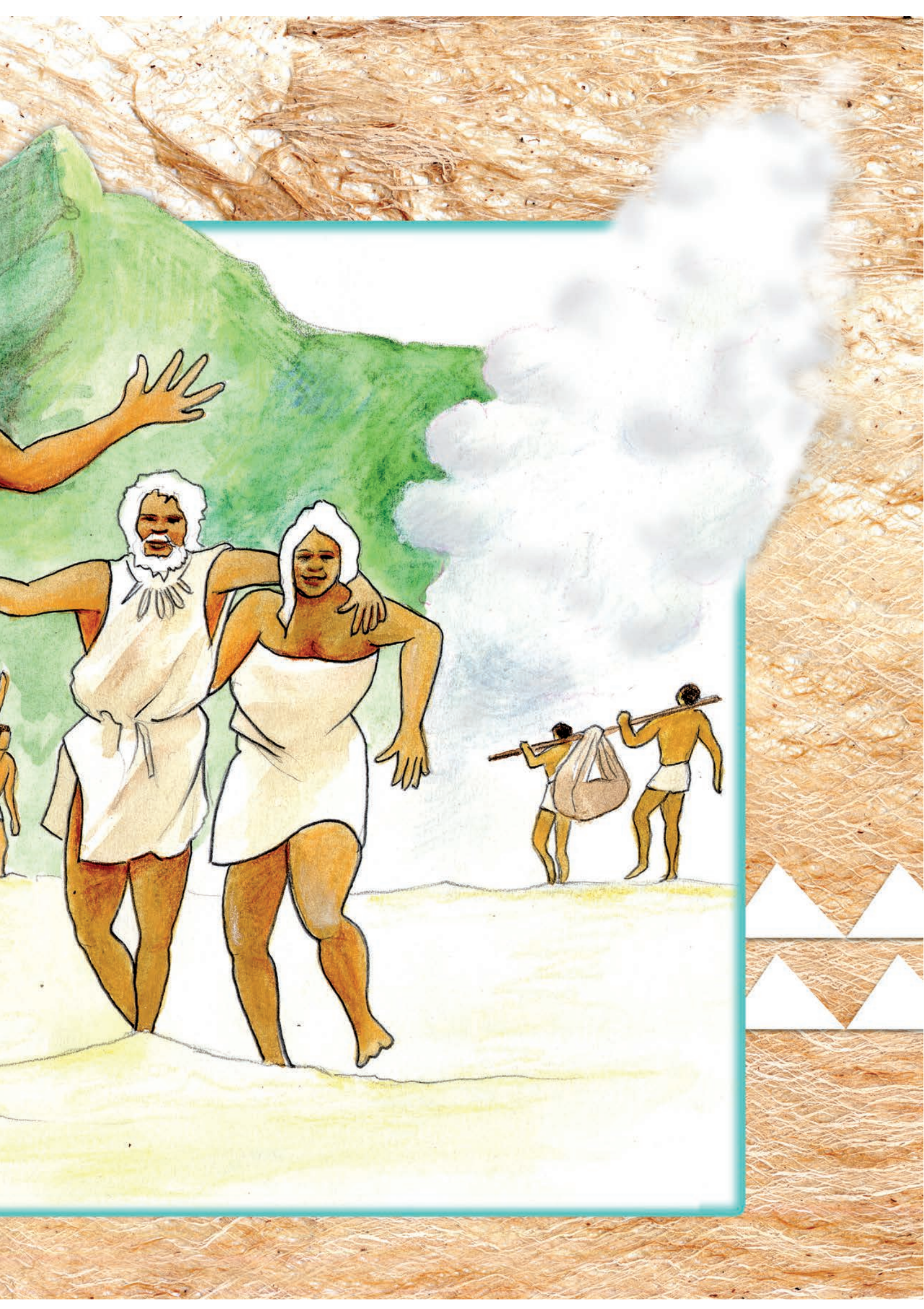
Mea hanahana mau te fa'ari'ira'a. Topa a'e nei te hau. E 'oa'oa te 'oa'oa 'o Punua.

E 'ōro'a rahi tei fa'atupuhia nō te ha'amāuruuru ia Rātā. Maoti 'oia i 'ite fa'ahou ai 'o Punua i tōna nā metua.

'Oa'oa rahi tō Rātā i te mea 'ua tupu te mea tāna i moemoeā noa na.

'Oa'oa rahi ato'a tō Punua i te mea 'ua fārerei fa'ahou 'oia i tōna nā metua.

Te tere 'o Rātā

Fa'aineinera'a
Louise ROULLET
Anaïse MERPAUT

Tāhōho'ara'a
Jean-Louis SAQUET

Hurira'a nā roto i te reo tahiti
Anna RONGOMATE
Tahia TETUANUI

Fa'a'ohipara'a i te rāve'a roro uira
Heinui LE CAILL

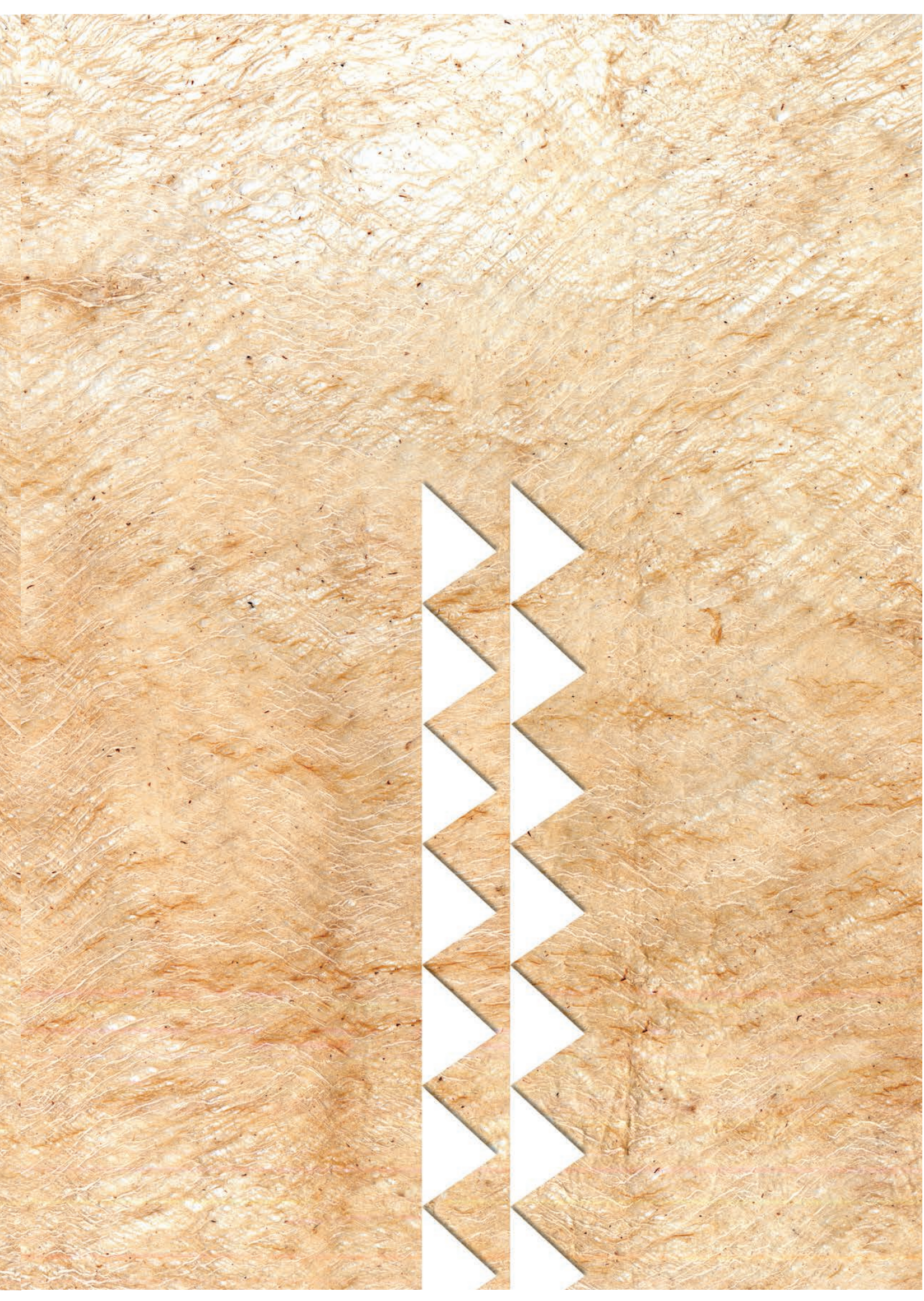
Te ti'a nō te nēne'ira'a
Mairenui LEONTIEFF

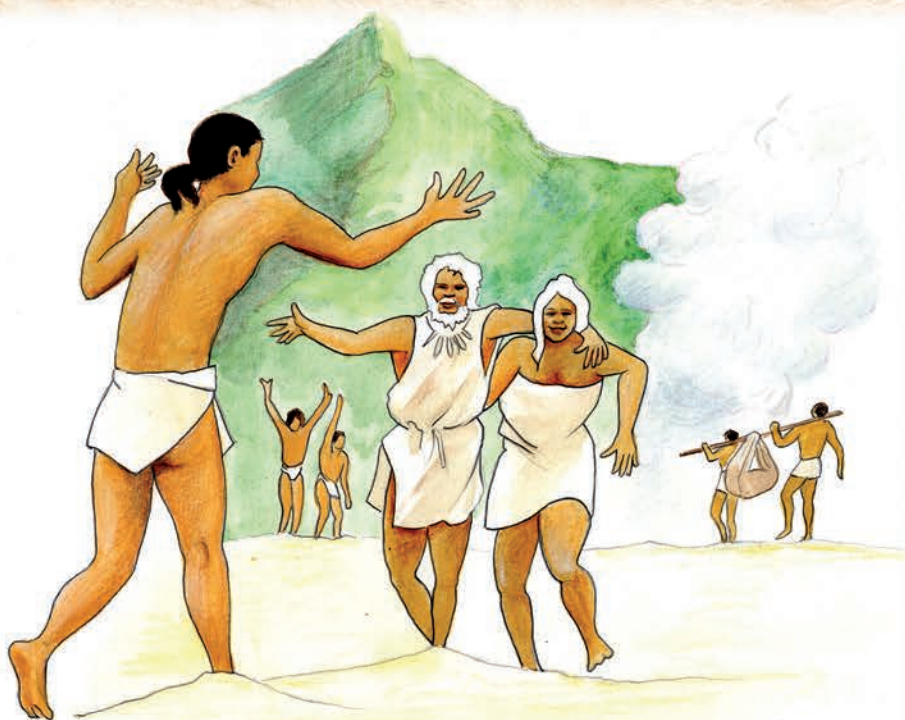
Fa'anahohia
i raro a'e i te fa'aterera'a a
Aline-Titiehu HEITAA-ARCHIER - IEN
Jean-Louis LAFLAQUIÈRE - IEN

Te fa'atere nō te nēne'ira'a
Jean-Michel GARCIA - DGEE

Réf. PI-20010
ISBN. 978-2-37317-037-5

Fa'aterera'a hau nō te Ha'api'ira'a - © MEA - DGEE 2020

Nā roto i teie puta hōho'a, e tano e fa'a'ohipa i te ture

TE FĀNA'ORA'A I TE HA'API'IRA'A 'E I TE IHO TUMU

- 'Ia 'ite te tama i te tai'o 'e i te pāpa'i. 'Ia ha'api'i
'e 'ia rave ato'a i te mau peu tumu o te fenua, mai te pēni, te 'ori.

Irava ture n°28 & 31 o te Parau fa'aau o te ti'ara'a mana o te tama.

ISBN : 978-2-37317-037-5

Réf. PI-20010

© MEA - DGEE 2020

www.education.pf